

RTU studiju kurss "Bērnu attīstības bioloģiskie resursi"**0R000 Rēzeknes akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	RA0628
Nosaukums	Bērnu attīstības bioloģiskie resursi
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Rasma Tretjakova - Doktors, Asociētais profesors
Mācītspēks	Dina Berloviene - Pasniedzējs
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Apģūstot ŗo kursu studenti iegūst speciāļās izglītības skolotāja profesijai nepieciešamās zināšanas par bērna attīstības vispārējo gaitu, kas pakļauta bioloģiskajām likumībām. Veicot patstāvīgos darbus studenti tiek rosināti aktīvi iesaistīties iegūto zināšanu paplašināšanā un zinātniskās literatūras izmantošanā bērna attīstības bioloģisko resursu izzināšanā, analizē, problēmu risināšanā.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Kursa mērķis ir sniegt studentiem mūsdienīgas un zinātniski pamatotas zināšanas par bērnu attīstības bioloģiskajiem resursiem, veicinot izpratni par to nozīmi speciāļās izglītības kontekstā un liekot stabilu pamatu izvēlētas profesionālās darbības attīstībai. Uzdevumi: 1. Izpētīt un formulēt problēmas, kas saistītas ar cilvēku ar dažādiem sociāliem, garīgiem un fiziskiem traucējumiem socializācijas procesā. 2. Kritiski analizēt sociālās iekļaušanās risinājumus, ņemot vērā dažādu traucējumu specifiku. 3. Apzināties un izskaidrot bērna individuālo radošo, fizisko un attīstības potenciālu, balstoties uz bioloģiskajiem resursiem. 4. Izstrādāt un pielāgot mācību metodiku atbilstoši izglītojamā bioloģiskajiem resursiem un individuālajām attīstības vajadzībām. 5. Individualizēt un personalizēt mācību procesu, ņemot vērā sasniedzamos mācīšanās rezultātus. 6. Praktiski piemērot dažādus pedagoģiskos paņēmienu, kas atbilst bērnu ar traucējumiem bioloģiskajai attīstībai. 7. Radoši un kritiski izvērtēt savu un kolēģu profesionālo darbību. 8. Praktiski izmantot kursā iegūtās zināšanas speciāļās izglītības skolotāja darbā. 9. Darboties patstāvīgi un inovatīvi, veicinot sadarbību komandā. 10. Plānot un īstenot starpdisciplināru, elastīgu un individualizētu mācību procesu, kas atbalsta izglītojamā individuālo attīstību un mācīšanās mērķu sasniegšanu.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Darba mērķis: Veicināt studentu padziļinātu izpratni par bērna attīstības bioloģiskajiem resursiem, attīstot spēju patstāvīgi meklēt, analizēt un izmantot zinātnisko literatūru, kā arī praktiski pielietot iegūtās zināšanas. Patstāvīgā darba organizācija: Veicams semestra laikā paralēli lekcijām un praktiskām nodarbībām. Patstāvīgā darba uzdevumi: 1. Konspekta sagatavošana. Izstrādāt konspektu, kurā aprakstītas bērna normāļās attīstības anatomiskās un fizioloģiskās īpatnības dažādos vecumos. 2. Prezentācijas sagatavošana. Sagatavot prezentāciju par izplatītākajām bērna attīstības novirzēm(pēc izvēles), prezentācijas sagatavošanā jāizmanto vismaz 3 zinātniskus avotus . 3. Situācijas analīze. Analizēt konkrēta bērna vecuma bioloģiskās attīstības īpatnības pēc izvēles un izstrādāt ieteikumus piemērotai mācību metodikai.

Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Geske I. Bērna bioloģiskā attīstība. – R.: RaKa, 2005. - 314 lpp. 2. Raipulis J. Ģenētikas pamati. - R.: RaKa, 2005. – 250 lpp. 3. Valtneris A. Bērnu un pusaudžu fizioloģija. - R.: Zvaigzne ABC, 2001. – 160 lpp. Papildu/Additional: 1. Aulika B., Avota M., Baķe M. Ā., Dundurs J., Eglīte M., Jēkabsone I., Sprūdža D., Vanadziņš I. Vides veselība. R.: Rīgas Stradiņa universitāte, 2008. 2. Carol H. Introduction to Genetics. New York, NY: Rosen, 2011. 3. Eglīte K. Anatomija. LU Akadēmiskais apgāds, 2020. 4. Mueller R.F., Young I.D. Emery's Elements of Medical Genetics. Elsevier Science Limited, Edinburgh, 2001. 5. Kārklīņa D., Muižnieks I., Rostoks N. Jaunā pārtika un ģenētiski modificētie organismi. -Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2014. 6. Kļaviņš M. Vides piesārņojums un tā iedarbība. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2012. 7. Montessori, M. Absorbējošais prāts. Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2019. 8. Valtneris A. Cilvēka fizioloģija. Roksagrāmata. R.: Zvaigzne ABC, 2010. 9. Utināns A. DNS, matrice un cilvēka uzvedība. SIA Medicīnas apgāds, 2008. Interneta resursi/Internet resources: 1. www.doctus.lv/genetika 2. http://www.mhhe.com/sciencemath/biology/mader 3. http://www.medicina.lv 4. www.dnai.org
Nepieciešamās priekšzināšanas	Dabaszinību cikla priekšmeti vidusskolas kursu apjomā

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienē studijas		Nepilna laika neklātienē studijas	
	Kontakts stundas	Patstāv. darbs	Kontakts stundas	Patstāv. darbs
1. Bērna augšana un attīstība. Bērna attīstības periodi. Augšanas un attīstības vispārīgās likumsakarības.	2	2	1	2
2. Augšanu un attīstību ietekmējošie faktori. Uzvedības un uzvedības traucējumus noteicošie bioloģiskie faktori.	4	2	2	4
3. Iedzimtības materiālais pamats. Ģenētikas pamatlukumi. Cilvēka ģenētika. Rekombinācijas. Mutācijas. Ģēnu inženierija.	8	4	2	10
4. Nervu sistēma, tās uzbūves un darbības īpatnības dažādos vecumos. Endokrīnā sistēma, tās uzbūves un darbības īpatnības dažādos vecumos.	2	4	1	6
5. Dzimumorgānu sistēma, tās uzbūves un darbības īpatnības dažādos vecumos, higiēna. Segaudu sistēma, tās uzbūves un darbības īpatnības dažādos vecumos, higiēna.	2	4	0	6
6. Balsta un kustību orgānu sistēma, tās uzbūves un darbības īpatnības dažādos vecumos, higiēna.	1	4	1	4
7. Elpošanas sistēma, tās uzbūves un darbības īpatnības dažādos vecumos, higiēna.	1	4	0	4
8. Asinsrites sistēma, tās uzbūves un darbības īpatnības dažādos vecumos, higiēna. Limfrites sistēma, tās uzbūves un darbības īpatnības dažādos vecumos, higiēna.	2	4	1	4
9. Gremošanas orgānu sistēma, tās uzbūves un darbības īpatnības dažādos vecumos, higiēna. Vielu un enerģijas maiņa. Uztura higiēna.	1	4	1	4
10. Izvadorgānu sistēma, tās uzbūves un darbības īpatnības dažādos vecumos, higiēna.	1	6	0	4
11. Psihomotorā un sociālā attīstība dažādos vecumos.	2	5	1	4
12. Attīstības stimulācija dažādos vecumos.	2	4	0	10
13. Patstāvīgā darba prezentācija.	4	2	2	4
Kopā:	32	49	12	66

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Spēj formulēt un kritiski analizēt cilvēku ar dažādiem sociāliem, garīgiem, fiziskiem traucējumiem socializācijas procesā problēmas. Spēj saprast un apzināties bērna kā individualitātes radošās, fiziskās un attīstības potenciālu.	Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetence atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem. Vērtējamie darbi: 1. Konspekts par bērna normālas attīstības anatomiskajām un fizioloģiskajām īpatnībām dažādos vecumos. 2. Prezentācija par izplatītākajām bērna attīstības novirzēm. 3. Situācijas analīze.

Spēj pielāgot mācību metodiku atbilstoši izglītojamā bioloģiskajiem resursiem, individuālās attīstības vajadzībām un sasniedzamajiem mācīšanās rezultātiem, individualizējot un personalizējot mācību procesu.	Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetence atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem. Vērtējamie darbi: 1. Konspekts par bērna normālas attīstības anatomiskajām un fizioloģiskajām īpatnībām dažādos vecumos. 2. Prezentācija par izplatītākajām bērna attīstības novirzēm. 3. Situācijas analīze.
Spēj radoši, analītiski kritiski domāt, vērtēt savu un citu veikumu profesionālajā darbībā. Zina un spēj praktiski pielietot speciālās izglītības skolotāja profesijai nepieciešamās studiju kursā iegūtās zināšanas. Prot darboties patstāvīgi, radoši, inovatīvi un sadarboties komandā. Spēj plānot starpdisciplināru, individualizētu un personalizētu, elastīgu mācību procesu, nodrošinot izglītojamā individuālo mācīšanās mērķu sasniegšanu.	Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetence atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem. Vērtējamie darbi: 1. Konspekts par bērna normālas attīstības anatomiskajām un fizioloģiskajām īpatnībām dažādos vecumos. 2. Prezentācija par izplatītākajām bērna attīstības novirzēm. 3. Situācijas analīze.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Grupu darbs un diskusija. Situācijas analīze.	10
Konspekts par bērna normālas attīstības anatomiskajām un fizioloģiskajām īpatnībām dažādos vecumos.	30
Prezentācija par izplatītākajām bērna attīstības novirzēm.	40
Eksāmens.	20
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	